

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiin pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrațiunea tipografiei archidiecezane, Sibiin, strada Măcelarilor 47,
și la expedițiunea de inserțiuni Adolf Steiner în Hamburg (Germania).
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român“, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fe-care publicare.

INVITARE DE PRENUMERAȚIUNE

la
„Telegraful Român“:

Pentru Sibiin pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Adresele ne rugăm a se scrie curat; a se pune posta ultimă, și în loc de epistole de prenumerațiune recomandăm onor. public asignatele postale, (Posta-Utalyány — Post-Anweisung) ca împreunate cu spese mai puține și mai sigure pentru înaintarea banilor de prenumerațiune.

Acei p. t. domni, cari și înouiesc abonamentul, sînt rugați a ne avisa de timpuriu, pentru ca să ne scim orienta cu tipărirea esemplarelor, și a lipi adresele dlor pre asignatele postale. Și unii și alții sînt poftiți a se adresa la Editura „Telegrafului Român“ în Sibiin. Colectanților de 10 prenumerațiuni li se dă un esemplariu gratis.

Revista politică.

Sibiin, în 21 Septemvre.

Eri s'au deschis ședințele în amendoauă casele dietei.

Mai mult decât dieta Ungariei, chiamă atențiunea oamenilor politici întrunirea corpurilor legiuitoare de dincolo de Laita. Acolo se va vedea mai clar direcțiunea politice viitoare a monarhiei austro-ungurese. Deja de-acum se vede o clătinare a cumpenelor între influența nemțască și slavică. Odată corpurile legiuitoare deschise și în deplină activitate, se va arăta în care parte va înclina greutatea cumpenelor, spre nemțism sau slavism.

Lupta între aceste două elemente, cu toate că va avea loc dincolo de Laita, este de mare însemnătate pentru monarhia austro-ungurească. Este lupta între sistema de față și între o sistemă nouă, a cărei numire încă nu este hotărâtă.

Ori cum ar fi, pentru monarhie va fi bine, când va învinge influența dreptății, de carea să se bucure de o potrivă toate elementele, care se ocrotesc sub sceptrul Habsburgilor.

Se scria mai înainte, că comitele Andrassy se va retrage numai dela postul de esterne: dar se va crea un post de cancelariu al monarhiei întregi și acesta îl va ocupa comitele. Acum vin mai multe foi și dic, că scrierea despre creațiunea cea nouă nu are nici un temei și Andrassy se va retrage la Terebes, unde va fi numai mare proprietariu.

Călătoria lui Bismarck la Viena încă se comentează neîntrerupt de diare în toate părțile. Unul dintre comentarele aceste îl reproducem și noi la alt loc.

La hotarele greco-turce, scrie „Resb.“, se pregătesc evenimente sângeroase. În fie care di se ivesc bande nouă, dintre cari mai cu samă două, sub comanda șefului insurgenților, Costopulo, sînt mai remarcabile

atât prin organizația lor, cât și prin armarea lor cu mijloace însemnate. Aceste cete s'au întărit în pozițiuni avantajoase și se îmulțesc necontenit prin tinerii greci, cari părăsesc căminele lor, mai mult de teama terorismului lui Costopulo, care nu se dă înapoi față cu nici o brutalitate, pentru a ridica trupa sa la un număr mai mare.

La 8 ale curentei acest cap de insurgenți a publicat următorul apel:

„Copii ai Greciei.

„Am sub ordinele mele avangarda Elenismului. Scopul meu este: De-a pregăti luptători petru resboiul sângeros, care va izbucni și chiar atunci, când toate puterile ceriului și ale pământului ar încerca să'l împedecă“.

„Copii ai grecismului! Voi, cari sunteți jûni, forți și capabili de muncă trebuie toți fără nici o singură excepție, să părăsiți casa și satul vostru și să veniți, în terminul cel mai scurt în tabăra mea, între vitejii mei. Fiecare aveți să aduceți cu voi câte o pușcă, câte un pistol, un mare cuțit, cartușe și pâne pentru șese zile: ear în urmă veți fi întreținuți din mijloace naționale.

„Vă ordon, confrăți de soartă, de-a porni imediat pentru a vă uni cu mine, căci lupta nu poate fi amânată. Acela însă, care se va ascunde ca un laș în găurile satului seu, și va rămâne surd în fața acestui apel, va fi judecat cu sabie și cu plumb.

Nici bogăția nici numărul servitorilor și nici protecția autorităților nu vor fi în stare să schimbe soarta trădătorului. La picioarele mele va trebui să'i easă sufletul cel negru“.

„Gândiți vă toți la toate aceste și grăbiți-vă de-a veni sub steagurile mele, pe care strălucesc devisa:

„Moarte inamicilor, libertate tuturor Helenilor“.

Semnat: Costopulo.

Rusia și înțelegerea austro-germană.

Sub acest titlu publică „Național Zeitung“ din Berlin un articol cu data 20 curent, pe care l-a primit din Petersburg și din care estragem punctele mai caracterstice.

„Visita cancelariului germân în Viena“ — se dice în acel articol — „nu s'a judecat nicăiri mai cu serioșitate decât aici după cum scie oarecine din motive bune. Faptul înstrăinării între Rusia și Germania a ajuns la cunoștința celor mai mulți numai prin lupta diaristică, ba chiar și aceasta a fost privită de cei mai serioși ca neserioasă. Ce e drept la o privire superficială nu se putea pricepe că politica germână, care atâta timp s'a spriginit pe amicitia cu Rusia să ia acum o schimbare de front.

Evenimentul din 1875 și faptul că Rusia la încheierea tratatului dela San-Stefano a lucrat cu totul izolată și pe contul seu, precum și că în o castie europeană, cu un caracter neîndoios, n'a cerut sfatul Germaniei și nici al altor puteri se privesc ca inci-

dente și capricii ale politice ruse, cari n'au nici o însemnătate pentru puterile vecine. Atingem numai în fugă congresul. E adevărat că principele Bismarck a susținut cedarea Batumului, retrocedarea Basarabiei, împărțirea Sofiei și alte cereri neînsemnate ale Rusiei, însă după cum am dis, aceste au fost bagatele pe lângă concesiunea împărțirii Bulgariei, ce a trebuit să facă Rusia, cea ce a nimicit poziția de avangardă a Rusiei în peninsula balcanică. Bulgaria, până la porțile Adrianopolului, este o putere, Bulgaria până la Balcani, o țerișoară fără pond decizător. Speranța în o împreunare a ambelor țeri, care domina în cercurile de aici, e pe cale de a se nimici. Nu e vorba, că Rusia n'ar fi trebuit se aproabe memorandumul din Maiu cu depeșa lui Salisbury din Aprilie cu tot, dacă contele Șuvaloff ar fi putut câștiga în cunoscuta'i călătorie la Petersburg spriginul Germaniei pentru planul mare bulgar: lipindu'i însă acesta, a fost silită să capituleze și principele Gorciacoff încă d'eatunci s'a exprimat, că e cuit cu Germania.

De la congres lucrurile au mers mai departe, nu însă fără ca prințul Gorciacoff să cadă încă odată în iluziune ca să țină officios în vigoare pactul de la San Stefano rupt oficial, din cauză că președintele congresului în prima linie a lăsat interesantului de-a aduce la îndeplinire singuratecile dispozițiuni, precum și din faptul, că el din cauza concediului, mijlocise grăbirea lucrărilor congresului în un mod bătător la ochi. Atitudinea Germaniei în castia bulgară a trebuit să dea prilej la noue conclusioni și ea nici de cum n'a fost menită de-a fi privită ca un efluc al simțibilității violate a cancelariului germân, după cum se privia de o anumită parte. Acolo voiau chiar a ști că principele Bismarck a sfătuit pe contele Andrassy după greul timp al preliminarilor de la Adrianopol, să marcheze în ori ce cas cercul intereselor austriace de la Timoc în sus, cu 100,000 oameni și ce credea acest lucru fără de a'l privi mai pre sus decât de o idee momentană. Agenții rusesci din peninsula balcanică se și instalară pentru un deceniu, nu pentru un an: cum a compromis pre Rusia în acest timp nu și-a uitat încă nimeni. După ce se vedă însă destul de clar, că o prelungire a ocupațiunei nu află sprijin nici chiar în Berlin — chiar și în forma cea mai rușinoasă — se retraseră de și se vedeau siliți de-a stinge de-o cam dată fitilurile.

Politica rusă pe lângă starea imperiului Țarilor are privilegiul de-a pute comite mai multe erori decât o altă, și până atunci comisese trei foarte mari, cea mai neertată a fost a patra — reul gust de-a da espreșiune reului capriciu asupra iluziunilor proprii ear în convincțiune, că aceasta ar pute rămâne, din cauza pozițiunei strimtorate a Germaniei, nepedepsită. Vădend după aceea că conducătorul politicii germâne e gata de-ași sparge drum, se află de nou înaintea unei noue pozițiuni neașteptate care cere o strictă considerațiune de și politica rusă ajunge în pozițiune

de-a nu pute contrabalansa dezvoltarea lucrurilor.

Convorbirile din Gastein și Viena n'au de scop o alianță ofensivă și defensivă — cu totul superfluă — între Austria și Germania; ele n'au o tendență directă agresivă, nici spre răsărit, nici spre apus, aceasta e adevărat: rezultatul lor va lega pe Rusia și prin aceea va isola de nou pe Franca. Atât ajunge.

Chemarea lui Lobanov și Saburov la Livadia, chiar în momentul acesta e simptomatică pentru situațiune: Poarta lucrează la noua grupare care se pregătesc și care anunță de tot clar pentru principele Gorciacoff. În prima linie, noi sîntem în poziție de-a perde și restul puterii din peninsula balcanică, care ne-a crescut prin tratatul dela Berlin, de oare ce principatele bulgare și serbe aveau punctele lor naturale de aplecare cătră Rusia și în cazul unei încurcături rusesci trebuiau să cadă în o cumpănă sau în alta. Strimtorate între Dunăre și Balcani au pe de o parte pe Austriaci, pe de alta armata turcească din Balcani — aji încă nu, dar nu va trece mult timp — și dacă Poarta reintrând în concertul european, își va veni de nou în fire, numai puterea ei ar fi în stare de-a pune iute capăt ori căru diversiuini a principatelor pentru Rusia.

Aceasta pentru cas de nevoie; însă și aceasta ar fi de prisos, succedând a aduce principatele direct sub influența austriacă — dacă va fi cu puțință prin tratat — la ceea ce Poarta în împregiurările actuale fără întârziere pentru Bulgaria și-ar da consimțământul de suzeran. Regentul din Bulgaria e un principe german, casa Obrenovică din Sârbia în poziție precară și se poate deposeda de un cornist acompaniat de doi oameni; principele Nikita în fine e înțelept și se supune sorții. Astfel de tratate nu trebuiesc copiate după renumitele pacte ale confederațiunei germane de nord cu statele germâne răsăritene; se pune principatelor balcanice în vedere, să respecte *Casus foederis*. Dacă s'ar forma această constelațiune, nu mai avem ce căuta în peninsula Balcanilor; noi înșine, după definitiva eliberare a creștinilor, am pierdut ori-ce perspectivă de a mai cerceta odată pe Poarta cu o armată pe căile adăpate de sânge și de un nume istoric în Europa: noi sîntem irevocabil eschiși din peninsula balcanică și trebuie să ne mulțămim cu simpatiile platonice ale statelor mici de acolo, ale căror puteri absorbite pentru Austria deocamdată se țin încurcate de Poartă.

Intrarea trupelor acesteia în Rumelia răsăriteană, pe care noi nu o putem împedeca, va fi un semn, că noua constelațiune a luat forme pipăibile, și Rusia a fost destul de naivă de-a le începe. Însă nu vom fi eschiși numai dela țerile balcanice.

Alianța dintre Austria și Turcia ce deja există în fapt și eventualele tratate ale Austriei cu principatele balcanice degajează monarhia habsburgică cu totul în această direcțiune și ea de-acu e în stare a împedeca ori-ce încercare a Rusiei spre vest și aci

se întâlnesc interesele Austriei și Germaniei. Principele Gorciacoff poate propune Francezilor simpatiile sale, el nu va fi în stare — ceea ce se simte bine în Paris — a trece dela aceasta la fapte. Pentru aceasta se îngrijesc înțelegerea din Viena, fără a avea nevoie de un tratat formal între aceste două state.

După noua configurație a lucrurilor, Austria va fi totdeauna în stare a lua o poziție militară în Galizia, ceea ce abdică absolut Rusiei de a începe ceva serios contra Germaniei. Conducătorii ei ar fi destul de nebuni, a începe sciind starea internă a lucrurilor deodată cu Austria și cu acele forțe ce ar fi în stare să așeze Germania la granița ostică a sa, chiar încurcându-se în același timp și cu Franța.

În dosul acestei constelațiuni și pentru de-a completa reasigurarea păcii, apare Englitera, se înțelege în partea înțelegerei austro-germane lătită mai spre Constantinopole, după cum se înseamnă mai bine noua referință. Interesele ei coincid cu tendințele Austriei în peninsula Balcanilor, și coincid în genere cu ori-ce încordare de a isola Rusia.

Aceasta este perspectiva ce ni se oferă după finirea gloriosului războiu, după ce au fost împrăsciate negurile iluziunilor, prin aerul aspru realist, ce suflă din spre Berlin. Dar noi încă tot nu suntem cuminti, noi reîncepem în cearta noastră, a supăra, după cum credem noi, pe bărbatul de stat german, întorcându-ne cu dragoste către Polonezi, se înțelege de sine fără de a voi, sau fără de-a pute face aceleora concesiuni serioase.

În modul acesta politica rusă din o eroare în alta, din cari una e tot mai puțin reparabilă decât alta, până ce în fine vom ajunge și după biruința ca și după dezastrul din Crimeă — la o isolare completă.

Din Carloviț.

„Bud. Korr.“ ocupându-se cu congresul național bisericesc al Sârbilor descrie cele ce au premers și au urmat cu ocaziunea deschiderii congresului.

În 26 Septembrie comisariul regesc Stancici a sosit la Carloviț pe un vapor decorat cu flamuri. — Sârbesci n'a fost nici una. În Carloviț fu întâmpinat comisariul de o deputațiune cu primariul în frunte. O companie de onoare a defilat înaintea comisariului. Într'aceea pe casa, în care locuiesc comisariul s'a arborat flamura ungurească. Îndată după sosire patriarcul *) a făcut vizită comisariului, apoi s'a prezentat autorităților judiciare, și comunale. După aceea a făcut comisariul o vizită mai lungă la patriarcul. În 26 Septembrie a fost serviciu dădeesc solemn. În 28 (16) Sept. s'a deschis cu mare solemnitate congresul. După serviciul dădeesc deputații congresuali s'au întrunit în sala congresului. O deputațiune s'a dus și a invitat pe patriarcul la ședință. Patriarcul a salutată congresul cu o cuvântare plină de spirit patriotic. A accentuat că congresul de față are să îndeplinească edificiul, a cărei temelii sunt puse deja. În fine a arătat congresului, că Majestatea Sa este reprezentată de un comisariu regesc, pentru

*) Biserica ortodoxă nu recunoaște decât patriarhii Constantinopolei, Antiochiei, Alesandriei și Ierusalimului; noi însă folosim acest termen pentru că este folosit în diaristică și folosirea în diaristică nu prejudică nici unui drept real; căci din cauza titlului de patriarh Sârbii tot nu pot avea pretenșiunea de a constitui o patriarhie, de oare-ce patriarhiei îi lipsesc și Metropolitiile. Prin urmare, cu tot titlul, Sârbii au ca și noi numai o Metropolie națională, și titulează pe metropolitul lor patriarh.

a cărui invitare la ședință propune o deputațiune.

Venind comisariul însoțit de deputațiune, patriarcul și episcopii l-au întâmpinat la ușa salei congresului.

Comisariul rosti discursul de deschidere, premittându-i o introducere în limba maghiară.

Patriarcul a răspuns în termeni foarte loiali față cu Majestatea Sa, cu guvernul și cu comisariul regesc.

După aceste comisariul reg. a provocat congresul a se constitui și a părăsit sala, însoțit de patriarh, de episcopi și de deputațiune până la locuința sa.

După ameași a fost banchet la patriarcul. — Dintre eppi lipsiau cel al Verșetului, Pacrațului și al Carlstadtului. Cei dintâiu se aștepta pe ziua următoare; eppul Gruici însă este reținut de-a participa la congres din cauză că este bolnav.

Raport

despre adunarea generală a Reuniunii învățătorilor români gr. or. din diecesa Caransebeșului ținută în Făget în 26, 27 August (7. 8. Septembrie) 1879.

(Înceiere).

Ședința III.

din 27 August 1879, nainte d. m.

După deschiderea ședinței, se însinue prin comisiunea aleasă pentru înscrierea membrilor 23 de indiviși cari se primesc ca membrii între urări de „Să trăească“. Apoi se continue cu ținerea disertațiunilor, și anume:

1. Ioan Tuducescu învățător în Lipova cetesce o disertațiune a sa intitulată: „Să învățăm carte“ care disertațiune are a se aduce în protocolul adunării generale.

2. Ioan Marcu cetesce o disertațiune a învățătorului Ioan Simu din Recița montană: despre scoala poporală și învățător, care disertațiune la fine are următoarele 5 tесе:

a) Scoala poporală elementară sau primară ca unicul organ al educațiunii și instruciunii poporului, nici nu este de ajuns, nici n'are destule mijloace și destul timp de-a da națiunii cultura recerută pentru toate clasele societății și pentru trebuințele poporului român de-aceea este necesitate imperativă, ca în tot protopresbiteratul din diecesa noastră să se creeze cel puțin câte 3 clase poporale superioare.

b) În institutele noastre preparandiale, să se propună fraților învățători ca studii și Antropologia și Psihologia în comparațiune cu Trenologia și Economia națională.

c) Prin învățători reu plătiți, se corumpe educațiunea națională.

d) Învățătorii să propună în scoala poporală elementele mai esențiale ale economiei naționale.

e) Preoții ca învățătorii adulților să deprindă și învețe pre aceștia în biserică cu principiile mai cardinale și practice ale educațiunii naționale, după un anumit plan și anumită sistemă. Față cu această direcțiune între altele Marcu propune, ca tесеle din ea, să se ia la desbatere și adunarea să se pronuncie asupra lor, aducând o decisiune meritorială; d-nul președinte și dl Ionaș sunt de părere, ca să se dea unei comisiuni speciale, care să o ia la desbatere și apoi să refereze asupra ei. Propunerea din urmă primindu-se, să alege comisiunea specială în persoanele: Tuducescu, Constantinoviciu, Nicorescu și Marcu.

După aceasta se cetesce raportul comisiunii esmise pentru censurarea raportului bibliotecar și înscrierea de membrii noi, prin care se substern mai multe declarațiuni de înscrierea membrilor și se face propunerea, ca pre viitor la protocolul adunării ge-

nerale, să se tipărească și catalogul cărților nelegate, să se lege, cari propuneri se primesc, luându-se raportul bibliotecarului spre sciință și esprimându-se acestuia mulțămită protocolară.

Urmează apoi raportul comisiunii esmise pentru censurarea raportului și a comitetului, prin care se propune următoarele mai însemnate:

a) Dispozițiunile vener. nostru sinod eparchial diecesan privitoare la susținerea foiei „Scoala română“, să se comunice prin comitetul reuniunii și celorlalte reuniuni învățătoresci din archidieceasă și diecesa Aradului recercându-le ca și ele să esopereze asemenea dispozițiuni pentru susținerea acestei foi.

b) Presidiul se însărcinează, ca cu privire la suma, cu care datorează Vasiliu Nicolescu învățătoriu în Lugoș, să stăruiască a solvi la timpul seu, ear cu privire la actele reuniunii nepredate, să purceadă în înțelesul decisiunii comitetului din a. 1876 și a adunării generale din a. 1878, dându-l în judecată în restimp de 30 de zile.

c) Se însărcinează comitetul a face normele pentru ajutorarea membrilor în conformitate cu statutele.

d) După aprobarea statutelor presidiul să dispună organizarea despărțimintelor Mehadia și Bozovicu.

e) Tot așa comitetul să pregătească un regulament pentru afacerile interne ale reuniunii.

f) Pentru despărțământul Panciova și Biserica-albă, comitetul să ia dispozițiunile necesare, ca a aceste să și implinească datorințele impuse de statute și comitetul reuniunii.

g) Pentru activitatea esemplară a presidiului, să se exprime mulțămită președintelui și comitetului reuniunii. Aceste propuneri toate s'au primit.

Mai departe comisiunea aceasta referează și în privința edării portretului binemeritului emerit profesor și director preparandial din Arad Alecsandru Gavrea, și adunarea decide: a se eda pre spesele reuniunii portretul d-lui Alesandru Gavrea, și anume cel din provaz cu ram, în 1000 de esemplare, cari să se vîndă în folosul reuniunii; ear afară de reuniune să fie rugați toți trei episcopii gr. or. a recomanda numitul portret învățătorilor și preoților. Apoi la propunerea dlui Constantin Lazar, adunarea decide, că dl Gavrea să fie rugat a se dechiera, că numai reuniunii noastre dă dreptul de-a eda portretul seu. Și după ce să cetesce o telegramă salutătoare a esecutorului reg. din Bocșa-montană Arnold Piukus, fiind timpul înaintat, s'a încheiat ședința.

Ioane Marcu m. p.,
învățător și notar al reuniunii.

Varietăți.

* (Necrolog). *Maria I. Dușoiu* născută Florian sevrși cursul vieții sale după o boală îndelungată în 19 Septembrie (1 Octombrie) la 4 oare dimineața, împărțită fiind cu sf. taine, în al 64-lea an al etății sale.

Despre această pierdere dureroasă încunoscintează fiul Ioan Dușoiu cu soția sa Agnes, fratele repausatei Ioane Florian, ginerele repausatei D. C. Petcu dimpreună cu jalnicii ei nepoți și strănepoți pre rudeni, amici și cunoscuți.

Remășițele pămîntesci ale repausatei s'au ridicat Vineri în 21 Sept. (3 Oct.) la 4 oare p. m. din casa strada Căldărării Nr. 546 și s'au așezat în cimetierul din Groaver.

* (Societatea acționară „Hebe“). În Năsăud s'a format o societate pe acțiuni română, care și-a pus de scop luarea în arîndă și ridicarea băilor minerale din Sângeorgiu românesc. Salutăm cu bucurie a-

ceasta întreprindere, mai întâiu pentru că este o întreprindere românească, de cari prea arareori ni se dă ocaziunea de-a înregistra, apoi pentru că are un scop întradev folositor și practic. Reproducem aci parte a esențială a prospectului ce ni s'a trimis de către dl secretariu al societății, care sună așa:

„În comuna Sângeorgiu românesc, ce zace cale de patru oare departe dela Bistrița și Năsăud se află un izvor de apă minerală, care atât după analiza făcută cât și după cantitate, este pusă între cele dintâiu ape minerale ale Europei. Analiza chimică făcută de Dr. Folbert în anul 1858 a constatat în 10,000 părți calculate următoarele părți constitutive: Kalium chlorat 2.9314, Chlornatriu 26.1055, Iodnatriu 0.0495, Kali sulf. ațetos 0.0094, Natron sulf. ațetos 3.9804, Natron carb. ațetos 24.4454, Var carb. ațetos 12.1056, Sare amară 4.4474, Osydul de fer 1.2064, Acime sălicică 0.3987, Argilla neutr. 0.1708, Suma părților fise 75.8505, Acime de carbune de jumătate legată 17.8177, Acime de carbune liberă 20.8226, Suma tuturor părților 144.4918. Temperatura izvorului este 12—13° R. În respertul therapeutic apa din Sângeorgiu are mare asemănare cu cea dela Vâlcele (Elöpatak), are însă preferența aceea, că fiind apă multă se poate întrebuința și folosi pre lângă cura de beut și ca scaldă rece și caldă. Cu efect escelent se întrebuințază contra: catarelor învechite și acute de pept, stomach, intestine, beșică de urin etc., contra haemoroizilor de tot soiul, contra febrei înveterate specialmente infractelor de splină și ficat, mai încolo contra debilității funcțiunii organelor digestive, contra anomaliiilor în menstruaie, Blenorhoel și altor catarhe de uterus, contra petrificărilor în rărunchi și beșică, contra scrofulelor, contra a tot soiul de debilitări nervoase, hypochondria, hysteria etc. etc. În frumoasa și de ape minerale mănoasa Transilvania natura nicăiri nu a postat așa favoritoriu apele minerale ca în valea Rodnei, adevă a Someșului mare, pre când cei ce fac cură la Vâlcele au a călători zile întregi până la Borszék spre a face cura finală, aici începînd cura în Sângeorgiu, după curs de 4 săptămâni, iau vre-o câte-va scalde intermedie în baia „Antonia“ departe de o milă dela Sângeorgiu, unde temperatura apei este cam 10° R., apoi 8—10 scalde în „Valea Vinului“, care are o temperatură de 7—8° R. și este a se asemăna cu Lobogo dela Borszék.“

„Izvorul dela Sângeorgiu este proprietatea comunei, care a și făcut unele etablismente pentru scalde calde și reci precum: 4 bassine spațioase pentru scaldele reci, în care curge apa condusă prin țevi directe din izvorul principal, 14 cabine pentru scalde calde cu 21 căși de scaldat, cari se încălțesc prin vapor condus în fie-care cadă prin țevi dela mașina încălțitoare etc. Fiindcă etablismentele esistente nu corespund pe deplin scopului, ear comuna proprietară nu dispune despre mijloace, pentruca ridicând edificiile necesare să se poată ridica scalda după cum s'ar pute; de aceea subscrișii, cunoscînd bunătatea, puterea vindecătoare și rezultatele minunate obținute până acum în acest respect, ne-am decis a înființa o societate acționară, care are de scop să ia în arîndă apa minerală sus numită pre un timp de 30 de ani. Pentru scopul acesta am și făcut un acord provisor cu comuna proprietară cu condițiuni foarte favoritoare, care acord s'a și primit în principiu de către comitetul comitatens și se va supune aprobării celei de întâiu a adunării generale a societății.“

Din statutele societății acționare „Hebe“ estragem cu privire la compunerea societății și a subscrierei acțiunilor următoarele: Reședința societății este Năsăudul; ea se înființază pe 30 de ani; capitalul fundamental se statorește la 10,000 fl. v. a.; capitalul de operațiuni se va acuire prin emiterea de 200 acțiuni à 50 fl. plătite deplin pe numele subscriitorilor. Luarea acțiunilor se face prin subscrierea unei declarațiuni, la care subscriere acționarul solvesce 20%, din valoarea nominală a acțiunii și 1 fl. după fie-care acțiune ca tacșă de înscriere. De aci încolo tot la 30 zile câte

Grâul. — În ceea ce privește calitatea grâului, ea este superioară, grăunțele este curat și de o greutate esecelentă, afară de câte-va districte unde grânele de primăvară au mărură. În ceea ce privește cantitatea, a rămas de desubtul ori-cărei așteptări.

Păpușoi. — Recolta acestui product atât de necesar pentru țară nu este satisfăcătoare, afară de Moldavia de sus, și acolo numai în districtele muntoase. În Valachia producțiunea este abia suficientă pentru sēmēnță.

Sēcara. — Calitatea este foarte bună ca și greutatea, dar producțiunea a rămas mult de desubtul mijlociei.

Orzul. — Producțiunea este parțial satisfăcătoare, de o calitate bună, dar în genere recolta nu este satisfăcătoare.

Ovēsul. — Calitatea inferioară, dar producțiunea bună.

Rapița. — Recolta este mediocră, dar mai bună decât a anului trecut. Calitatea e bună.

Sēmēnța de in. — Producțiunea este aproape nulă.

Fasole. — Calitatea este foarte bună anul acesta; dar producțiunea e mai mică decât în anul precedent, însă acest articol n'a jucat nici odată un rol mare în esportajune.

Austro-Ungaria ca și **Germania**, fac continuu cumpăratori de grâu, sēcara, orz și ovēs în Moldavia; aceste expedițiuni se fac pe drumul de fer, trecēnd frontiera Austriei pe la Ițcani.

Tarifele reduse ale drumurilor de fer austriace și germane fac această cale mai puțin costătoare astăzi decât ar fi transportarea până la Galatz, spre a se urca apoi pe Dunăre sau a lua calea mării.

Această stare de lucruri, care era foarte bine prevēdută de comērciu, este datorită principalmente tarifelor oneroase a drumurilor de fer române, și face cel mai mare prejudiciu mai întăiu însăși societăței drumului de fer, care astfel n'are decât o scurtă distanță de esportat, apoi mai cu samă porturilor Galați și Brăila, cu comērciul lor de esportajune și industrie ce se leagă de el, și cari se resimt de efectele desastroase ale tarifelor.

Această situațiune este ilustrată prin faptul, că, de exemplu, transportul unui vagon, încărcat cu 10,000 chilograme de grâu costă:

Dela Iași la Galați. 353 kil. fl. 395.80.

Dela Iași la Odesa, 325½ kil. fl. 240.

Prin această diferență a tarifelor, drumurile de fer ruse au știut să și asigure transportul unei mari părți a cerealelor din Moldova de sus, cari în loc de-a veni spre Galați și Brăila, destinațiunea lor naturală, se duc să mărească activitatea și prosperitatea Odesei și aceasta în detrimentul grav al tuturor intereselor comērciale ale României.

În fața acestor anomalii, administrațiunea din România a rămas până astăzi surdă la reclamațiunile comērciului și a agriculturii, și n'a făcut nici un pas spre a inaugura reformele necesare și indispensabile la dezvoltarea și prosperitatea țerei.

Estras din foaia oficială „Budapesti Közlöny.”

Licitațiuni: în 6 Oct. imob. lui Iosif Müller în Cluj (trib.); în 6 Noemv. și 6 Dec. imob. rămasului după Petru Ghib și Maria Ghib în Săliste; în 9 Oct. imob. lui Nicolau Luca în Sibiu (trib.); în 9 Oct. imob. lui Nicolau Szabo și a rămasului după soția lui în Cluj (trib.); în 6 Oct. imob. lui George Șerban în Fizeș (trib. Dej); în 9 Oct. imob. lui Carol Bene și soției sale în Vingard (trib. Alba-Iulia); în 6 Oct. imob. lui George Winkler și soției sale în Domald (trib. Ibașfalău); în 31 Oct. și 29 Noemv. imob. lui Ladislau Vitan în Deva (trib.); în 27 Oct. și 27 Noemv. imob. rămasului după Chira și Iosif Pinteș în Daia (trib. Sibiu); în 6 Oct. marfa și pretensiunile active ale neguțatorului Christof Csillag în Deva (trib.);

în 27 Oct. și 27 Noemv. imob. lui Martin Gross în Șercaia (judec. cerc. Făgăraș); în 3 Noemv. imob. lui Albert, Carolina și Varvara Katanai în Bărghiș (judec. cerc. Mediaș); în 27 Oct. și 27 Noemv. imob. lui Iuon Popa în Teuș (judec. cerc. Aiud).

Nr. 177 — 1879, 2—3

CONCURS.

Pentru două posturi de învățatoriu la scoala română greco-orientală din Avrig, protopresbiteratul Sibiuului II, prin aceasta se escrie concurs cu terminul până în 12 Octomv. a. c.

Emolumentele sânt:

1. pentru învățatoriu primar 300 fl. v. a.

2. Pentru cel secundar 200 fl. cari îi vor primi în rate trilonare decursive din casa alodială; apoi fiecare învățatoriu mai are și quartir liber.

Doritorii de-a ocupa unul sau altul dintre aceste două posturi de învățatoriu, au să și instrueze suplicile concursuale cu documentele prescise prin lege pentru concurenții la posturile învățatoresci, și până la terminul prefapt ale înainta subscrisului oficiu ppresbiteral.

În conțelegere cu comitetul parochial. *Oficiul ppresbiteral al tractului Sibiuului II.*

Nr. 136. 3—3

CONCURS.

Încuviințându-se prin rezoluțiunea cu Nr. cons. 2080 B. din 11 Sept. a. c. cererea parochului din Șura-mare de-a i se da un capelan din cauza neputințelor dovedite, prin această se publică pentru acel post de capelan concurs cu terminul până la 15 Octomv. st. v. a. c.

Doritorii de-a concura la acest post, cu care e împreunat venitul jumătate din parochie în sumă de 215 fl. vor avē a și așterne suplicile lor instruite conform prescriptelor „statut. organic” și a „dispozițiunilor proviso-ricē” sinodale din a. 1877 la subsemanatul oficiu ppresbiteral până la terminul sus arătat.

Sibiu, 15 Septemv. 1879.

În conțelegere cu comitetul parochial gr. or. din Șura-mare.

Moise Lazar m. p.,
adm. ppresbiteral

Nr. 181. 3—3

CONCURS.

Conform ordinului consistorial din 4 Noemv. 1878 Nr. 2779 Scol. pentru ocuparea postului de învățatoriu la scoala poporală gr. or. din Șelimbēr ppresbiteratul Sibiuului al II, se deschide concurs cu termin până la 30 Septemv. a. c. st. v.

Emolumentele sânt:

1. Salariu anual 50 fl. v. a. care'l primesce învățatoriu în rate trimestrale, pe lângă cuitanță timbrată din casa alodială.

2. Dela 47 familii câte 60 cr. v. a. și 11 vēduve a 30 cr. v. a.

3. Dela fie-care copil de scoală câte 20 cr. v. a.

4. Quartir în edificiul scoalei, lemne de încălțit pentru sine și pentru scoală.

5. Grădina scoalei jumătate folosibilă pentru învățatoriu, eară ceealaltă parte pentru pomărit.

Dela concurenți se cere, ca să poarte și oficiul de cântăreț, și să aibă cursul pedagogic și testimoniu de calificatiune, suplicile instruite cu documentele recerute sânta se adresa la oficiul protopresbiteral gr. or. al Sibiuului al II.

Din ședința comitetului parochial Șelimbēr în 12 August, 1879.

Ioan Cinteș, m. p.,
paroch gr. or.

Nr. 114. 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățatoriu la scoala confesională gr. or. din Feldioara sēcuiască protopresbiteratul Turdei inferioare se publică concurs până la 14 Octomv. st. v. a. c. în care și va fi și alegerea.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

1. 100 fl. v. a. dela popor prin repartiție, care sută de floreni o va ridica dela epitropia parochială în trei rēnduri și adecă: o a treia parte la o lună după ce a început învățământul cu pruncii, o a treia parte în 2 Februarie 1880 și restul numai decăt după ce a depus esamenul cu pruncii (în 23 Aprilie 1880).

2. Quartir natural în edificiul scoalei.

De va primi și cantoralul, va avē salariul anual cantoral circiter 30 fel-dere (a 16 cupe) cucuruz în grăunțe, o grădină de legumi și din venitele, stolare după usul de până acum terțialitatea.

Doritorii de-a ocupa aceste posturi sau și numai cel de învățatoriu au de-a și așterne suplicile lor instruite în sensul presciselor „statutului organic” până la terminul de mai sus oficiului ppresbiteral în Agirbiciu p. u. Gyéres.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Simion Pop Moldovan m. p.,
protopresbiter.

Nr. 48 1878. 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățatoriu și capelan ambele combinate în comuna Vaideiu, protopresbiteratul Orăștiei, prin aceasta se escrie concurs cu terminul până la 1 Octomv. a. c.

Emolumentele sânt:

1. 220 fl. v. a. salariu din venitele alodiale;

2. Quartir liber, cu grădină de legumi lângă scoală în estensiune de 553 org. □ patru orgii lemne de foc aduse în locuință.

3. 1/3 parte din toate venitele parochiei gr. or. Vaideiu classa a II-a cari din urmă computate fac 200 fl. val. austr.

Doritorii de-a ocupa acest post au a și adresa concursele lor bine instruite la oficiul protopresbiteral al Orăștiei, dovedind că sânt teologi absolunți, că au depus esamenul de calificatiune, că posed calificatiunea prescisa prin „stat. org.”

Vaideiu în 1879 Septemv. 14/26.

Comitetul parochial în conțelegere cu protopresbiterul.

Ioan Basarab m. p.,
paroch greco. orient., președinte.

CONCURS.

Pentru ocuparea unui post de învățatoriu la scoala capitală normală gr. or. din Sas-Sebeș, se deschide concurs cu terminul până în 30 Septemv. a. c. st. v.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt 300 fl. v. a. eară după doi ani 350 fl. v. a.

Doritorii de-a ocupa acest post au a și adresa suplicile dlui protopresbiter Ioan Tipeiu în Sas-Sebeș, instruite în sensul „statutului organic” să fie absolvat cel puțin 6 clase gimnasiale, să fie în stare a ținē strana, și fiind ostaș se documenteze că e liber de servițiul activ.

Sas-Sebeș în 4 Septemv. 1879.

3—3 *Comitetul parochial.*

Sz. 2542 1879 — szbiró.

Publicațiune de esarēndare.

În 12 Octomv. a. c. înainte de ameași la 9 oare, se va da prin licitațiune publică, ținēndă în cancelaria comunei Gurariu, în arēndă pe trei ani din 1 Ianuarie 1880 până în 31 Decemv. 1882, cărcimăritul, morăritul și pășunitul comunei Gurariu pe munții Găujoara mare, Nicolesți, Cindrelu, și Foltea, ceea ce se aduce la publica cunoscință cu acel aditament, că doritorii de-a lua în arēndă aceste regalii, pot lua vedere în condițiunile stabilite la oficiul pretorial și în ziua licitațiunii în cancelaria comunală.

Fie-care licitant este datoriu a depune la mâna comisiunei un vadiu de 10%.

Oferte în scris date și instruite în sensul legii încă se vor primi înainte de licitațiune.

Săliste în 30 Septemv. 1879.

[48] 2—3

Pretura cercuală.

Publicațiune.

În 14 (2) Octomv. a. c. la 10 oare se va esarenda prin licitațiune în cancelaria pretorială, strada Tran-dafirului (Rosenanger) Nr. 19, dreptul de morărit și cărcimărit al comunei Mohu pe 6 ani dela 1 Ianuarie 1880, și adecă:

1. Moara cu prețul de esclamare de 1200 fl.

2. Cărciuma cu prețul de esclamare de 800 fl. cu care ocașiune este a se depune un vadiu de 10%.

Condițiunile se pot mai de-aprope vedē în cancelaria comunală și la acest oficiu.

Oficiul central pretorial.

[47] 3—3

Fleischer m. p.

Anunțiu.

În librăria subscrisului se vënd cu prețuri moderate tot felul de cărți scolastice pentru scoalele populare române, nemțesci și maghiare, asemenea și gramatica maghiară pentru Români de profesorul din Caransebeș Nemoian cu 1 fl. 80 cr. legată.

Lugoș.

[49] 1—3

Adolf Aussig.

Neguțatoria română

in
Lugoș.

Am onoare a aduce la cunoscința onoratului public român din loc și giur, că am deschis în piața principală în casa d-lui G. Andreeviciu un magazin bine sortat cu mărfuri micste de **Bacanie** (Specerei) *materiale, colori, bumbacuri, galanteria și nurenberga.*

Atât calitatea mărfurilor trase din izvoarele principale interne și esterne, cât și prețurile moderate, servițiul prompt și onest, mă îndreptățesc a spera, că voi fi susținut și cercetat de Români cu toată căldura, cu atâta mai mult, cu cât astăzi acest oraș, parte mare româneș, nu mai posede afară de mine nici o firmă românească.

Respectuos

Stefan B. Poppoviciu.

[50] 1—3

[45] **Se primesc** 3—3
doi tineri bine crescuți, cu cel mai puțin patru clase elementare, ca **învēțacei de neguțatorie** la **Bucur Popoviciu** în Hațeg.